

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

06 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte: Nicolae Gordilă

Judecători: Liliana Catan, Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Ion Guzun

juducând în ședință, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Dragomir Petcu în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2017, în cauza penală în privința lui:

Chiriac Igor Xxxxx, născut la xx.xx.xxxx,
originar și domiciliat în Xxxxx,

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 11.10.2014 - 11.07.2016;

instanța de apel: 18.08.2016 - 06.04.2017;

instanța de recurs: 24.01.2018 - 06.03.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 11 iulie 2016, *cauza fiind examinată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală*, a fost încetat procesul penal intentat în privința lui Igor Chiriac în baza art. 192¹ alin. (2) lit. a) Cod penal din motivul împăcării părților.

Chiriac Igor a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. art. 186 alin. (2) lit. b), d); 27, 186 alin. (2) lit. d); 186 alin. (2) lit. c), d); 186 alin. (2) lit. b), c), d); 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa:

- pe art. 186 alin. 2) lit. b), d) Cod penal - 7 luni închisoare;
- pe art. 27, 186 alin. (2) lit. d) Cod penal - 6 luni închisoare;
- pe art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal - 6 luni închisoare;
- pe art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal - 8 luni închisoare;
- pe art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal - 7 luni închisoare.

Conform art. 84 Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor, i s-a stabilit lui Igor Chiriac pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe termen de 1 (unu) an 6 (șase) luni cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a dispus încasarea de la Chiriac Igor a prejudiciului material în beneficiul lui: Ion Melnic - 20 000 (douăzeci mii) lei; Igor Budei - 1 500 (una mie cinci sute) lei; Vasile Iacovlev - 3 700 (trei mii șapte sute) lei.

Prin aceiași sentință a fost condamnat și Ungureanu Alexei, în privința căruia hotărârile nu se contestă.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța a constatat că minorul Igor Chiriac într-o noapte a lunii mai 2013, în rezultatul unei înțelegeri cu minorul Cătălin Percic, aflându-se pe str. Zodiac, mun. Chișinău, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane și profitând de faptul că scuterul de model „Honda SH” în valoare de 20 000 lei, care aparține cet. Ion Melnic era parcat la poarta casei ultimului pe str. Xxxxx, mun. Xxxxx, conștientizând ilegalitatea acțiunilor și dorind survenirea urmărilor, au sustras scuterul de model „Honda SH”, în rezultatul cărui fapt părții vătămate cet. Ion Melnic, i-a fost cauzat un prejudiciu material în proporții considerabile în valoare de 20 000 lei.

Tot el, Igor Chiriac, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, la data de 10.03.2015, în perioada de timp de la orele 16.30 până la ora 17.40, aflându-se în apropierea blocului locativ de pe str. Korolenko 12, mun. Chișinău, unde era parcat automobilul de model „Dacia Logan” cu n/î XXX xxx, care aparține cet. Vasile Iacovlev, prin deteriorarea lacătului portierei a pătruns în automobilul menționat, de unde conștientizând ilegalitatea acțiunilor și dorind survenirea urmărilor, a sustras un telefon mobil de model „Stonex STX” cu IMEI xxxxx în interiorul căruia se afla cartela SIM xxxxx în valoare de 3 700 lei și un telefon mobil de model „Huawei” cu IMEI xxxxx în valoare de 1 500 lei, după care a părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzând părții vătămate Vasile Iacovlev un prejudiciu în proporții considerabile în valoare de 5 300 lei.

Tot el, la 06.09.2013 în perioada de timp cuprinsă între orele 21.00 - 11.00, în urma înțelegerii prelabile cu minorii Cătălin Percic și Dumitru Turculeț, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, pe ascuns au pătruns în curtea casei amplasată pe șos. xxxxx, mun. xxxxx, ce-i aparține Svetlanei Zavorot, de unde au sustras o bicicletă de model „BMX” de culoare vișinie, la prețul de 150 euro, care la 07.09.2013 conform ratei oficiale de schimb a BNM constituie 2 542,5 lei, după care cu bunul sustras au părăsit locul comiterii infracțiunii, astfel în rezultatul activității lor infracționale au cauzat părții vătămate Svetlana Zavorot un prejudiciu material considerabil în valoare totală de 2 542,5 lei.

Tot el, la 04.09.2014, aproximativ ora 01.00, a avut intenția de a sustrage pe ascuns roțile de la automobilul de model „Vaz” cu n/î XXX xxx, care era parcat în fața blocului locativ de pe str. xxxxx, mun. xxxxx, la prețul de 12 000 lei, ce aparțin lui Lilian Macari. În timpul comiterii faptei el a fost observat de către colaboratorii de poliție Sergiu Buzduga și Mihail Paereli, care l-au reținut. Astfel, din cauze independente de voința făptuitorului, acesta nu și-a dus intenția până la capăt.

Tot el, în perioada cuprinsă între 28.08.2014 orele 21.00 până la 29.08.2014 orele 07.30, în urma înțelegerii prelabile cu minorul Alexandru Turculeț, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, aflându-se pe str. xxxxx, mun. xxxxx, pe ascuns au sustras de la automobilul de model „Renault Clio”, n/î XXX xxx, ce aparține lui Igor Budei, două roți cu cauciucuri de marcă „Mentor” cu diametrul 186x65 R15, la prețul de 750 lei fiecare, astfel cauzând părții vătămate daune în proporții considerabile.

Igor Chiriac și minorul Alexei Ungurean, împreună și prin înțelegerea prealabilă cu minorii Cătălin Percic, Gheorghe Munteanu și Dumitru Turculeț, la 30 martie 2013, aproximativ la ora 01.00, intenționat, cu scopul răpirii fără scop de însușire a mijlocului de transport, care aparține părții vătămate Ion Cojocaru, aflându-se în fața casei de locuit pe str. Xxxxx, mun. xxxxx, au răpit automobilul de model „VAZ-2107” cu n/î XXX xxx, cu care s-au deplasat în direcția necunoscută, ulterior lăsându-l în apropierea blocului locativ nr. 13/3 pe str. Academiei, mun. Chișinău.

3. Nefiind de acord cu sentința avocatul Ala Ungureanu în numele inculpatului a declarat apel prin care a solicitat casarea acesteia parțial, doar în partea ce se referă la latura civilă, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie respinse acțiunile civile ca neîntemeiate. Apelantul a invocat că paguba cauzată prin infracțiunile imputate a fost recuperată, or părții vătămate Ion Melnic i-a fost restituit scuterul sustras în sumă de 20 000 lei, părții vătămate Igor Budei i-au fost restituite 2 roți sustrate în sumă de 1 500 lei, iar pătimitului Iacovlev Vasile i-a fost restituit telefonul mobil în sumă de 3 700 lei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2017, s-a admis în parte apelul avocatului declarat în numele inculpatului și s-a dispus casarea parțială a sentinței, doar în latura civilă în partea recuperării prejudiciului material încasat de la Igor Chiriac în beneficiul părții vătămate Vasile Iacovlev, și a pronunțat o hotărâre nouă prin care, dispozițiile privind încasarea din contul lui Igor Chiriac a prejudiciului material în beneficiul lui Vasile Iacovlev în sumă de 3 700 lei, au fost excluse.

În rest dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. Audiind opiniile participanților la proces, cercetând suplimentar probele administrate de către instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, călăuzindu-se de propria convingere, Colegiul a constatat că instanța de fond a stabilit corect că starea de fapt și acțiunile inculpatului se încadrează corect în baza art. 186 alin. (2) lit. b), d), art. 192¹ alin. (2) lit. a), art. 27, 186 alin. (2) lit. d), art. 186 alin. (2) lit. c), d), art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) și art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal.

Concomitent, Colegiul a reiterat că, instanța de fond corect a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând cont de prevederile art. 61 alin. (1) și art. 75 Cod penal.

Referindu-se la latura civilă, Colegiul a conchis că instanța de fond corect a dispus încasarea de la inculpat în beneficiul părții vătămate Ion Melnic a prejudiciului material în sumă de 20 000 lei or, Ion Melnic fiind audiat în cadrul instanței de apel a declarat că suma menționată reprezintă cheltuielile prin care a fost reparată motocicleta.

La fel, Colegiul a constatat că instanța de fond corect a dispus și încasarea de la inculpat în beneficiul lui Igor Budei prejudiciului material în sumă de 1 500 lei, care până la moment nu a fost restituit, fapt confirmat inclusiv și de către inculpat.

Cu referire la acțiunea civilă privind încasarea prejudiciului material în sumă de 3 700 lei în beneficiul părții vătămate Vasile Iacovlev, Colegiul a conchis că apelul în această parte urmează a fi admis, or, în cadrul instanței de apel, a fost prezentată cererea părții vătămate Vasile Iacovlev prin care ultimul indică că, prejudiciul material în sumă de 3 700 lei, cauzat în urma săvârșirii infracțiunii comise de către Igor Chiriac i-a fost restituit în întregime și careva pretenții față de acesta nu are.

5. Împotriva deciziei instanței de apel, recurs ordinar declară avocatul Dragomir Petcu în numele inculpatului, care invocând prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a acesteia, doar în partea menținerii sentinței ce se referă la încasarea din contul lui Igor Chiriac în beneficiul părții vătămate Ion Melnic a prejudiciului material în sumă de 20 000 lei, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri.

În motivarea cerințelor, recurentul indică că partea vătămată Ion Melnic în ședința instanței de apel a declarat că nu a depus o acțiune civilă în cadrul procesului penal și că suma de 20 000 lei reprezintă suma care a cheltuit-o pentru reparația scuterului care i-a fost returnat și care la moment se află la el în posesie. De asemenea, partea vătămată nu a prezentat instanței nici o dovadă că ar fi cheltuit suma respectivă pentru reparația scuterului. Recurentul consideră că instanța de apel și-a bazat concluzia doar pe declarațiile părții vătămate și nu a luat în considerație că bunul sustras (scuterul) a fost restituit acestuia.

5.1. Procurorul depune referință pe marginea recursului declarat menționând că prin hotărârile instanțelor de fond, s-a dispus dubla încasare, evident neîntemeiată, a prejudiciului material în beneficiul părții vătămate Ion Melnic, prin urmare acestea urmează a fi casate.

6. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul avocatului declarat în numele inculpatului urmează a fi admis cu casarea parțială atât a deciziei cât și a sentinței în latura civilă, din următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, *judecând recursul instanța este în drept să admită recursul cu casarea totală sau parțială a hotărârii atacate și să rejudece cauza, cu pronunțarea unei noi hotărâri, dacă nu se agravează situația condamnatului.* Or, instanța de recurs poate să intervină în soluțiile instanțelor de fond, inclusiv și să le caseze parțial, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale.

Potrivit alin. (2) art. 424 Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală.*

Din conținutul recursului rezultă că, recurentul invocă ca temei de casare pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de

fond și de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Colegiul lărgit reține că, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, cu încadrarea juridică a acțiunilor, precum și cu pedeapsa stabilită inculpatului dar critică decizia contestată doar în partea ce ține de încasarea din contul lui Igor Chiriac în beneficiul părții vătămate Ion Melnic a prejudiciului material în sumă de 20 000 lei, iar instanța de recurs, reieșind din materialele cauzei, constată că atât instanța de fond cât și cea de apel au adoptat o soluție greșită sub acest aspect, din următoarele considerente.

Prin sentința instanței de fond, menținută prin decizia instanței de apel, s-a dispus încasarea de la inculpat în beneficiul părții vătămate Ion Melnic a sumei de 20 000 lei cu titlu de prejudiciu material, pentru reparația scuterului sustras, însă în lipsa cărorva probe în acest sens.

Conform prevederilor art. 23 alin. (2) Cod de procedură penală, *victima unei fapte care constituie componentă de infracțiune este în drept să ceară, în condițiile prezentului cod, pornirea unei cauze penale, să participe la procesul penal în calitate de parte vătămată și să-i fie reparate prejudiciile morale, fizice și materiale.*

În conformitate cu prevederile art. 219 alin. (1) Cod de procedură penală, *acțiunea civilă în procesul penal poate fi intentată la cererea persoanelor fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale, morale sau, după caz, le-a fost adusă daună reputației profesionale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia.*

Se remarcă că acțiunea civilă poate fi înaintată în orice moment de la pornirea procesului penal până la terminarea cercetării judecătorești și aceasta poate fi înaintată în numele persoanei fizice sau juridice de către reprezentanții părților vătămate recunoscute ca părți civile în procesul penal, prin ordonanța organului de urmărire penală ori prin încheierea instanței de judecată, care judecă cauza ca prima instanță.

Din materialele dosarului, se constată că potrivit procesului-verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii din 03.09.2013 depus organelor de urmărire penală de către Ion Melnic, rezultă că în urma sustragerii pe ascuns de la ultimul a scuterului de model „Honda SH” i-a fost cauzat prejudiciu material în mărime de 20 000 lei (f.d. 4, vol. VII). Fiind audiat la 04.09.2013, Ion Melnic, de asemenea a declarat că prin acțiunile pretins ilegale ale persoanelor necunoscute, i-a fost cauzat un prejudiciu considerabil în mărime de 20 000 lei.

Potrivit declarațiilor părții vătămate Ion Melnic făcute în instanța de apel (f.d. 210, vol. VII), scuterul de model „Honda SH” i-a fost restituit. Totodată menționează că nu a înaintat și nu a prezentat careva materiale care ar dovedi cheltuielile de reparare a scuterului.

În asemenea circumstanțe, Colegiul, ținând cont de faptul că bunul sustras (scuterul) de către inculpat, a fost restituit părții vătămate, iar pretinsa pagubă materială

solicitată de către Ion Melnic pentru repararea scuterului, nu este probată prin careva materiale, constată că prin hotărârile instanței de fond a avut loc dubla încasare a prejudiciului material, prin urmare, Colegiul penal lărgit consideră că partea vătămată urmează a proba prejudiciul material solicitat, înaintând o acțiune civilă, în acest sens, în instanța civilă.

În viziunea Colegiului, eroarea admisă de către instanțele de fond cad sub incidența prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și în acest caz, hotărârile urmează a fi casate parțial, doar în latura civilă, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, așa cum cere art. 435 Cod procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Dragomir Petcu în numele inculpatului Chiriac Igor, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2017 și sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 11 iulie 2016 emise în privința lui Chiriac Igor, doar în latura civilă, rejudecă cauza în această parte și pronunță o hotărâre nouă potrivit căreia acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Melnic Igor se admite în principiu urmând ca asupra cuantumului să se expună instanța civilă.

În rest, dispozițiile deciziei recurate se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 03 aprilie 2018.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun